

DOBROGEA JUNA

DOBROGEA A DOBROGENILOR

Director : CONSTANTIN N. SARRY

ABONAMENTE:

Pe un an 40 Lei — Pe 6 luni 20 Lei
Anunțuri și Reclame după invocări

ORGAN NAȚIONAL DOBROGEAN

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
BUCHARESTI. — STR. PATRĂSCU-VODĂ, No. 4
Manuscrisele nu se înșopalăză

Un Dobrogean despre Dobrogea

III

Bogățiile naturale ale Dobrogei. — Căile ferate. — Perspective de viitor. — Industria materialelor de construcție.

de CRISTIAN LEU

Oricât de variate și întinse ar fi bogățiile unei regiuni, ele nu conțină ca element de progres, decât prin valorificarea lor intensă și rațională. Această operație la rindul ei, este în funcție directă de mijloace de transport.

Afără de considerațiile de ordin politic și strategic, creierea și perfecționarea mijloacelor de transport — în prima linie căi ferate — trebuie să fie inspirată din necesitatea punerii în valoare a bogățiilor de a căror situație se va ţine direct seama la trăsătura rețelelor de căi ferate.

Cum stă Dobrogea sub acest raport?

Bogățiile naturale ale Dobrogei, permit să se schițeze o dezvoltare ulterioară în următoarele direcții:

1. Organizarea intensă și sistematică a pescuitului în bălți, râuri, Dunăre și Marea Neagră, organizare care trebuie să aibă la bază măsuri mai echitabile și raționale față de populația care se ocupă în această direcție, spre a se mări producția.

2. Utilizarea bogățiilor solului, în care socotim în prima linie stuful și papura care se perde azi anual pe o suprafață de 2500 ha, pătrăji (250—300.000 vagoane anual!) Acest material brut va servi într-un viitor mai îndepărtat la fabricarea celulozei și a derivatelor sale.

3. Industrializarea bogățiilor subsolului, nestudiate și neglijate de noi — dar cunoscute de străini.

În această privință, și bazat pe certăriile ce izolat am făcut în întreaga regiune, disting următoarele ramuri de vîntoare activitate industrială:

a) Industria materialelor de construcție: ciment Portland, ciment român, var hydraulic, var alb, granit, piatră refractoră, piatră de construcție, marmură, ardesie, cărămizi, flige și olane, produse refractare de orice natură.

Nici o altă regiune din tot cuprinsul României întregite nu posedă într'un cerc atât de mic, varietatea, cantitatea depozitelor și în special calitatea superioară a materialelor prime menite să alimenteze industria materialelor de construcție, ca Dobrogea.

b) Exploatarea, poarte și industrializarea pe loc a minereurilor: pyrite (cupru, fier, acid sulfuric), cinabru (mercur), magnetit, ilmonit (fier, ofel, fontă), aur.

Și, dacă luăm în considerație situația geografică a Dobrogei ca punct de legătură a întregiei țări cu occidental.

3. Intensificarea mijloacelor de transport spre a facilita transitul materiilor brute și fabricate în comerțul nostru general.

Nu toate bogățiile Dobrogei pot fi utilizate azi — adică în perioada de refacere economică și de industrializare a României mari — așa încât să fie utilizate de restul țării, ci numai o parte: pescuitul și materialele de construcție, restul constituind rezerve care vor fiexploatați mai târziu.

Cum se prezintă situația mijloacelor de transport pe uscat, în raport cu aceste bogăți, cu importanța lor pentru progresul general în viitor, și în special în raport cu posibilitatea punerii în valoare a celor mai importante depozite azi?

Dobrogea posedă:

1. Podul dela Cernavoda, în repașă, cu cale simplă, calculat pe baza traficului redus de acum 25 ani, unică legătură de uscat între tot cuprinsul României Mari, cu occidental, și cea mai principală, având în vedere că vasele cu tonaj peste 3000 t. nu pot ajunge la Galați și Brăila de căi în epoca apelor mari.

2. Calea ferată Cernavoda-Constanța destinată exclusiv traficului de mărfuri între Constanța și restul țării.

3. Calea ferată Medgidia-Tulcea, construită până la Hanangla, și

4. Calea ferată Medgidia-Bazargic, fără o importanță deosebită din punct de vedere economic.

Față cu cele expuse mai sus, va fi necesară crearea altor linii ferate care să deservească regiunile cele mai bogate ale subsolului dobrogăean, și anume:

a) Va fi nevoie să se creieă înăuntrul cu restul țării, dacă nu două, una prin Hirsova și alta prin Isaccea. Prima săptă a evita congestiunea liniei Cernavoda-Constanța, iar a doua să se pună regiunea în legătură cu Basarabia și Moldova lipsite cu deschidere de materiale ca cele arătate mai sus, și unde industria materialelor de construcție de aci va găsi un debușeu natural și larg de plasare.

b) Dublarea liniei și podului Cernavoda.

c) Crearea de rețele secundare în spate nord, care vor trebui să deservească regiunea a căror bogăți promit creștere de puternice locuri industriale în viitor.

Dobrogea este prea puțin cunoscută. Fiecare călătorie de studii aduce cu sine descoperirea de bogăți considerabile. Atât timp însă că vor fi menținute în același studiu mijloacele locale de transport, nu se vede posibilitatea punerii lor în valoare.

În limita permisă de mijloacele actuale, și într-o altă vîntoare epocă va fi aceea a construcțiilor, voi arăta în ce măsură putem industrializa o parte, și cu cît am și putut contribui la reconstruirea economică a României dacă, această regiune nu ar fi fost dată ușor în trecut.

Medgidia ca nod de cale ferată, și posedind în imediata apropiere cele mai bune cariere de humă refractara din România, cu înaltă putere de rezistență termică și omogenă, cum și pământuri admirabile pentru fabricarea de cărămizi, olane etc, poate deveni cu timpul un puternic focar de industrie ceramică, capabilă să alimenteze cu produsele sale toată regiunea deservită de cale ferată.

Unica pedică — a combustibilului — se va rezolvi probabil odată cu clarificarea transporturilor de cale ferată în restul țării, dacă nu vom putea avea carboni aduși mai curind pe mare din Asia Mică sau chiar din Anglia.

În imediata apropiere, la nord, se poate intensifica exploatarea masivului calcaros dela Derinchiți-Carol, de unde se poate obține eltin — arzindu-se cu pae — și în cupioare ce se vor capăta cu peatră refractara adusă dela Ester, var alb gras și ciment roman.

Mai spre nord, paralel cu traseul liniei ferate, se poate lăsa în exploatare imediată numeroasele cariere de piatră de var utilizându-se ca combustibil lemn din pădurile învecinate. În jurul acestui traseu de cale ferată, și în imediata apropiere a gărilor se găsesc depozite de humă de cea mai bună calitate așa încât, cu propria mijloacele ale regiunii, să poată acoperi din helyag necesările construcțiilor celor mai diverse.

Regiunea din apropierea Esterului, numită „Gura Dobrogă”, este bogată în granit, piatră refractară, calcaruri bune pentru fabricarea cimentului roman, a varoului hydraulic, și este prevăzut în viitor că această regiune va deveni un important centru industrial, în special după ce se vor face și alte legături cu restul țării, și în prima linie va putea fi înființată industria cimentului Portland.

In general, tot nordul Dobrogei este un masiv calcaros, iar sudul este format din dilerite straturi de humă, și nu găsesc esclus ca cu timpul să se găsească și caolin.

Dacă Dobrogea ar fi avut cel puțin încă o poartă de comunicație cu restul țării, actuala perioadă de refacere, ne-ar fi găsit în momente prielnice să se ataca una dintre cele mai vitale chestiuni de actualitate: aceea a întemeierii celei mai puternice industriei a cimentului portland din această parte a Europei. Indicată de calitatea și mai cu seamă de inexistența de depozite de materii prime de aci.

Voin nota în trecăt că, există în Dobrogea calcaruri superioare calitativ celor mai bune din țară (dela „Furnica” — Sinaia) cu un procent de carbonat de calciu de 100 %, precum și calcaruri care poseda formula cimentului, și care — după ceea ce știu — sunt unice în tot cuprinsul României Mari.

Perspectivele de viitor ale Dobrogei sunt dintre cele mai frumoase. Pentru înăpăturirea lor, se cere multă muncă și solidaritatea tuturor celor ce ar dori din toată înțima să vadă înflorind această prospătă parte a țării. În programul celor ce conduc destinele provinciei cum și a celor ce reprezintă interesele locuitorilor ei, trebuie să figureze în prima linie lupta pentru înăpăturirea unei căi mai largi de rețele de cale ferată și a legăturii căi mai înținse cu restul țării. Aceasta este condiție esențială. Opera de industrializare și de punere în valoare a tuturor bogățiilor de aci, va veni cu timpul aproape dela sine, întrucât sunt convins că nici capital și nici inițiativa nu va lipsi în condițiile atât de favorabile unei dezvoltări solide, pe care le oferă solul Dobrogean.

Asupra acestei chestiuni voi reveni. Martie 1920, Com. Carol I.

Stiri politice

Parlamentul refuzând o continuare necondiționată cu nouă guvernă generalul Averescu, a fost dizolvat.

Nouii alegători au fost notările în zilele de 25, 26 și 27 Mai a. c. pentru Cameră, și 30 și 31 pentru Senat.

Noul prefect dobrogă: D. George Berea la Constanța, col. Pastia la Tulcea, Al. Gherghel la Cahul și I. Gheorghescu la Durăstor.

Stefanache Bey Theodorof

Informații

Numărul nostru viitor va apărea în 4 pagini ilustrat și cu o materie foarte variată.

Din cauza greutăților de aprovizionare formatul ziarului nostru a trebuit să fie schimbat astfel numărul trecut că și cel de față.

În curând va apărea „PLÂNSUL DOBROGEI” un volum în versuri, povestitor al suferințelor Dobrogei parasite, datorită cunoștinței noastre colaborator: Cruțu Delasallie.

La intrarea parlamentarilor, care a avut loc în București după demisia guvernului tăranist, d. profesor Nicolae Iorga a spus, relativ la acuzația de antidinasticism: „Nu este în judecătă cea mai văduă pe mine făcindu-l.

• Dinasticismul ce mi se atribuează constă în a sprijini coroana cind dănsă are nevoie de mine, nu cind eu am nevoie de dinsă.

• Prințul Carol îmi am spus odăta la Iași, cind eșia de la Mitropolie:

• Eu am obiceiul să sărut bozele cind sunt amare, nu cind sunt dulci, căci atunci le sărută toată lumea.

• Aceasta am înțint să se știe.

La aceeași intrunire, d. I. Mihalache din partea parlamentelor tăraniste, spus că niciodată partidul de sub conducerea d-sale nu a fost antidinastic și că Coroana va găsi totdeauna un sprijin ori de cîte ori ea va avea nevoie de apărare și de ajutor.

Fostul ministru de agricultură a primit din Constanța următoarea telegramă:

D-LUI ION MIGALACHE

Fostul ministru de domeniul

Te felicităm pentru demiterea cu care ai susținut cea mai democratică și sinceră deschidere a celor mulți și ai făcut să se ridice masca după fețele celor ce doresc alături rebebi. Căderea guvernului din care ai jăcut parte înaltă partidul nostru, dindu-i puteri noi, spre a duce la bun sfîrșit opera începătură.

Fr. Saketti, V. Lăpădatu, Ion Gheorghiu, Oprea Zaharia, Gheorghe Stelu, Trifon Oprea, Gh. Popescu, V. Schițeanu, Sarry, Al. Stegărescu, Selim Abdul Achim.

Priviri generale

asupra Basarabiei

După ultima statistică a semănăturilor de toamnă ca și de primăvară, statistică din luna August 1919, s'a încremată pentru recoltă vîntoare cam astfel: în toamnă s'a semănat 519.200 ha, cereale, cînd se reprezinta 13,7%, din suprafața uscată a Basarabiei, iar în primăvară s'a semănat 1.210.754 ha, adică 38% din suprafața totală, rămânând necultivat 33.761 ha, bun de sămânătură.

Dacă ne gădim că suntem după un război de 4 ani, crăcan, unde încrește tinerețea și a energiei capabile de muncă să stănsă, după datele de mai sus, locuitorii Basarabiei pot să se felicite de muncă depusă, numai 33.761 ha, necultivate, din întreaga Basarabie, acum cînd se pun în aplicare măsuri dreptate omenește — proprietățirea țărăilor — cînd deșii, erau toți ocupați cu măsurătorile de pământ, ca comunitățile pentru mulțumit toată lumea cu împărtirea care

Rămășile lui pământeni se o dihnește a um în incinta frumoasei mănăstiri Cocoș, al cărei teren a fost donat de bunicul lui.

Fie-i țărăna ușoară.

I. P. A.

STIRI

DE VANDARE (cazul) din str. Seară Vârnăv (Iusta Dorebanilor) No. 23 colț cu str. Rahovei, compusă din cinci apartamente mari, unul mic și o prăvălie.

A se adresa d-lui **CONST. N. SARRY**, proprietar, Constanța, sau București, Parțașu-Voda, No. 4.

Comitetele școlare din Dobrogea, sunt anunțate că registrele Comitetelor școlare se găsesc numai la Tipografia Cooperării Românești din str. Carol 95, București.

Atelierele Tipografiei Cooperării Românești din str. Carol, se mută dela St.

Gheorghe în calea Rahovei No. 3.

Scoalele primare din Dobrogea, sunt anunțate că la Tipografia Cooperării Românești nu se execută decât lucrările de Tipografie.

Până în prezent nu a înființat secția Lăbratei.

Banca Sindicatei agricole Constanța

Capital soc al lei 10.000.000

Sediul: Constanța — Flata Independenței

PROSPECT

Emitența a III de 10.000 acțiuni la purtător

Instituția noastră creată la început în vederea unui interes local, numai corespunde astăzi necesităților, mai cu seamă că portul Constanța capătă un rol primordial în viața economică a jării noastre.

Relațiunile de afaceri ce se stabilesc pe zi ce trece dă siguranță ca capitalul instituției noastre, va fi insuficient.

Pentru aceste motive Adunarea generală a acționarilor din 28 Februarie a. c., a decis mărirea capitalului nostru social de la 500.000 lei la 10.000.000 lei în mai multe emisiuni.

Prima se va face de 10.000 acțiuni la purtător de căte 200 lei valoarea nominală cu drept de dividend pe exercițiu al anului curent proporțional cu timpul și cu vărsamintele facute.

Cursul de emisie pentru noile acțiuni este de 230 lei pentru fiecare bucată, iar acoperirea se face în două vărsaminte.

Primul vărsământ și care urmăzează să depus la suscripție este urmatorul:

Lei 100.— drept 50% din val. nom.

Lei 20.— fond de rezervă și

Lei 10.— cheltuelli de emisie

Lei 130.— pentru fiecare acțiune.

Dominii acționari sunt invitați să-și exercite dreptul de preferință în termenul acestei subscriri, având dreptul la o acțiune nouă pentru una veche.

Subscrierea este deschisă de la 20 Martie a. c. până la 31 Martie a. c. inclusiv.

Consiliul de administrație își rezervă dreptul de a include subscrīptia când va crede de cuvîntă.

Subscrierile se vor face în București la următoarele bânci:

Banca Agricolă din București și sucursalele sale.

Banca Sindicatului Agricol Ilfov din București, calea Victoriei 30.

Banca Sindicatului Agricol Ilfov, din București calea Victoriei 30.

Banca Națională, Bui, Carăi, La Constanța;

Banca Sindicatului Agricol, Constanța.

Consiliul de administrație

Președinte, Mircea Solacolu Traian, senator și proprietar.

Vice-președinte, Gheorghe Gh. Popa, fost senator și proprietar.

Membri: A. Resner, agricol, proprietar, Dr. A. Pilescu, senator, proprietar, Agop H. Damadan, director de Banca, Em. E. Peier, agricol, proprietar, Andrei Popescu, avocat.

Cenzor: Sefer Movilă, proprietar, avocat, Kr. Zanbaccian, comerciant și proprietar, M. E. Leier, agricultor și proprietar.

Conseliul de administrație

Președinte, Mircea Solacolu Traian, senator și proprietar.

Vice-președinte, Gheorghe Gh. Popa, fost senator și proprietar.

Membri: A. Resner, agricol, proprietar,

Dr. A. Pilescu, senator, proprietar, Agop H. Damadan, director de Banca,

Em. E. Peier, agricol, proprietar, Andrei Popescu, avocat.

Cenzor: Sefer Movilă, proprietar, avocat, Kr. Zanbaccian, comerciant și proprietar, M. E. Leier, agricultor și proprietar.

Conseliul de administrație

Președinte, Mircea Solacolu Traian, senator și proprietar.

Vice-președinte, Gheorghe Gh. Popa, fost senator și proprietar.

Membri: A. Resner, agricol, proprietar,

Dr. A. Pilescu, senator, proprietar, Agop H. Damadan, director de Banca,

Em. E. Peier, agricol, proprietar, Andrei Popescu, avocat.

Cenzor: Sefer Movilă, proprietar, avocat, Kr. Zanbaccian, comerciant și proprietar, M. E. Leier, agricultor și proprietar.

Conseliul de administrație

Președinte, Mircea Solacolu Traian, senator și proprietar.

Vice-președinte, Gheorghe Gh. Popa, fost senator și proprietar.

Membri: A. Resner, agricol, proprietar,

Dr. A. Pilescu, senator, proprietar, Agop H. Damadan, director de Banca,

Em. E. Peier, agricol, proprietar, Andrei Popescu, avocat.

Cenzor: Sefer Movilă, proprietar, avocat, Kr. Zanbaccian, comerciant și proprietar, M. E. Leier, agricultor și proprietar.

Conseliul de administrație

Președinte, Mircea Solacolu Traian, senator și proprietar.

Vice-președinte, Gheorghe Gh. Popa, fost senator și proprietar.

Membri: A. Resner, agricol, proprietar,

Dr. A. Pilescu, senator, proprietar, Agop H. Damadan, director de Banca,

Em. E. Peier, agricol, proprietar, Andrei Popescu, avocat.

Cenzor: Sefer Movilă, proprietar, avocat, Kr. Zanbaccian, comerciant și proprietar, M. E. Leier, agricultor și proprietar.

Conseliul de administrație

Președinte, Mircea Solacolu Traian, senator și proprietar.

Vice-președinte, Gheorghe Gh. Popa, fost senator și proprietar.

Membri: A. Resner, agricol, proprietar,

Dr. A. Pilescu, senator, proprietar, Agop H. Damadan, director de Banca,

Em. E. Peier, agricol, proprietar, Andrei Popescu, avocat.

Cenzor: Sefer Movilă, proprietar, avocat, Kr. Zanbaccian, comerciant și proprietar, M. E. Leier, agricultor și proprietar.

Conseliul de administrație

Președinte, Mircea Solacolu Traian, senator și proprietar.

Vice-președinte, Gheorghe Gh. Popa, fost senator și proprietar.

Membri: A. Resner, agricol, proprietar,

Dr. A. Pilescu, senator, proprietar, Agop H. Damadan, director de Banca,

Em. E. Peier, agricol, proprietar, Andrei Popescu, avocat.

Cenzor: Sefer Movilă, proprietar, avocat, Kr. Zanbaccian, comerciant și proprietar, M. E. Leier, agricultor și proprietar.

Conseliul de administrație

Președinte, Mircea Solacolu Traian, senator și proprietar.

Vice-președinte, Gheorghe Gh. Popa, fost senator și proprietar.

Membri: A. Resner, agricol, proprietar,

Dr. A. Pilescu, senator, proprietar, Agop H. Damadan, director de Banca,

Em. E. Peier, agricol, proprietar, Andrei Popescu, avocat.

Cenzor: Sefer Movilă, proprietar, avocat, Kr. Zanbaccian, comerciant și proprietar, M. E. Leier, agricultor și proprietar.

Conseliul de administrație

Președinte, Mircea Solacolu Traian, senator și proprietar.

Vice-președinte, Gheorghe Gh. Popa, fost senator și proprietar.

Membri: A. Resner, agricol, proprietar,

Dr. A. Pilescu, senator, proprietar, Agop H. Damadan, director de Banca,

Em. E. Peier, agricol, proprietar, Andrei Popescu, avocat.

Cenzor: Sefer Movilă, proprietar, avocat, Kr. Zanbaccian, comerciant și proprietar, M. E. Leier, agricultor și proprietar.

Conseliul de administrație

Președinte, Mircea Solacolu Traian, senator și proprietar.

Vice-președinte, Gheorghe Gh. Popa, fost senator și proprietar.

Membri: A. Resner, agricol, proprietar,

Dr. A. Pilescu, senator, proprietar, Agop H. Damadan, director de Banca,

Em. E. Peier, agricol, proprietar, Andrei Popescu, avocat.

Cenzor: Sefer Movilă, proprietar, avocat, Kr. Zanbaccian, comerciant și proprietar, M. E. Leier, agricultor și proprietar.

Conseliul de administrație

Președinte, Mircea Solacolu Traian, senator și proprietar.

Vice-președinte, Gheorghe Gh. Popa, fost senator și proprietar.

Membri: A. Resner, agricol, proprietar,

Dr. A. Pilescu, senator, proprietar, Agop H. Damadan, director de Banca,

Em. E. Peier, agricol, proprietar, Andrei Popescu, avocat.

Cenzor: Sefer Movilă, proprietar, avocat, Kr. Zanbaccian, comerciant și proprietar, M. E. Leier, agricultor și proprietar.

Conseliul de administrație

Președinte, Mircea Solacolu Traian, senator și proprietar.

Vice-președinte, Gheorghe Gh. Popa, fost senator și proprietar.

Membri: A. Resner, agricol, proprietar,

Dr. A. Pilescu, senator, proprietar, Agop H. Damadan, director de Banca,

Em. E. Peier, agricol, proprietar, Andrei Popescu, avocat.

Cenzor: Sefer Movilă, proprietar, avocat, Kr. Zanbaccian, comerciant și proprietar, M. E. Leier, agricultor și proprietar.

Conseliul de administrație

Președinte, Mircea Solacolu Traian, senator și proprietar.

Vice-președinte, Gheorghe Gh. Popa, fost senator și proprietar.

Membri: A. Resner, agricol, proprietar,

Dr. A. Pilescu, senator, proprietar, Agop H. Damadan, director de Banca,

Em. E. Peier, agricol, proprietar, Andrei Popescu, avocat.

Cenzor: Sefer Movilă, proprietar, avocat, Kr. Zanbaccian, comerciant și proprietar, M. E. Leier, agricultor și proprietar.

Conseliul de administrație

Președinte, Mircea Solacolu Traian, senator și proprietar.

Vice-președinte, Gheorghe Gh. Popa, fost senator și proprietar.

Membri: A. Resner, agricol, proprietar,

Dr. A. Pilescu, senator, proprietar, Agop H. Damadan, director de Banca,

Em. E. Peier, agricol, proprietar, Andrei Popescu, avocat.

Cenzor: Sefer Movilă, proprietar, avocat, Kr. Zanbaccian, comerciant și proprietar, M. E. Leier, agricultor și proprietar.

Conseliul de administrație

Președinte, Mircea Solacolu Traian, senator și proprietar.

Vice-președinte, Gheorghe Gh. Popa, fost senator și proprietar.

Membri: A. Resner, agricol, proprietar,

Dr. A. Pilescu, senator, proprietar, Agop H. Damadan, director de Banca,

Em. E. Peier, agricol, proprietar, Andrei Popescu, avocat.